

Hei saluki venner!

I dette nummeret har vi vært så heldige å få en artikkel om hjertesykdom hos saluki. Jeg håper alle tar seg tid til å lese denne. Vi planlegger i løpet av høsten å få til et medlemsmøte med Liva, der det blir mulighet å lære mer og til å stille ytterligere spørsmål.

Ut over dette vil jeg takke alle for en svært hyggelig salukispesial, som alltid.

Milla

SALUKI NORGE

Norsk Myndeklubbs jubileumsutstilling

BIR: El-Ubaid's Tango og **BIM:** Qatifah Amal Amirah,
for dommer Alain Dumortier, Frankrike

Hjertesykdom hos saluki

Liva Ihle Vatne CertVC, kardiolog ved AniCura Dyresykehus Oslo, Uelandsgate 85

Både medfødte og ervervede hjertesykdommer kan påvises hos alle hundraser, men enkelte raser viser seg å være mer disponert enn andre. Mange hjertesykdommer antas å være genetisk betinget, og genetisk nedarving er påvist i noen tilfeller. Det er kjent at atletiske hundraser, inkludert mynder, kan ha større hjerter enn det som er normalt for andre hunder i samme vektklasse. Det er derfor viktig å skille friske hunder fra syke hunder ved å benytte seg av spesifikke referanseverdier som er utarbeidet for rasen. En enkel ultralydundersøkelse, der diameter på hjertekammer måles i én dimensjon, er ofte ikke nok for å kunne skille friske fra affiserte hunder, da disse verdiene kan mistolkes. For å kunne stille korrekt diagnose anbefales en omfattende ultralydundersøkelse av hjertet (ekkokardiografisk undersøkelse med doppler) som inkluderer estimering av blodvolum i hjertet. Undersøkelsen bør utføres av veterinærer som har etterutdanning innen kardiologi, og som har kunnskap om rasen som undersøkes.

I den senere tid har det vært fokus på hjertesykdom både blant salukioppdrettere og veterinærer med interesse for kardiologi. Raseklubber i en rekke land har det over lengre tid

anbefalt å undersøke avlsdyr i forkant av avl i forsøk på å redusere forekomst av hjertesykdom hos denne rasen. Seckerdier og medarbeidere (1) har nylig publisert en artikkel med ekkokardiografiske referanseverdier hos saluki og whippet. På en internasjonal konferanse (ECVIM) i 2014 ble det også presentert referanseverdier i et abstrakt fra en skandinavisk studie (2). Sist (3) har rapportert funn fra en upublisert studie, «The Saluki heart study», der 100 salukier ble fulgt over 6 år. Sist rapporterer også en post mortem patologistudie som ble utført i etterkant av denne – «The Saluki heart pathology study». Konklusjonen var at mange salukier, sammenlignet med andre raser, hadde forekomst av hjertesykdom. Flere hunder hadde bilyd på hjertet uten at sykdom ble påvist. Forekomsten av

” *Det er kjent at atletiske hunderaser, inkludert mynder, kan ha større hjerter enn det som er normalt for andre hunder i samme vektklasse.*

klaffesykdommen endokardiose og hjertemuskelsykdommen dilatert kardiomyopati (DCM) var størst i denne studien. Det har lenge vært kjent at saluki ser ut til å være predisponert for hjertemuskelsykdommen DCM; for øvrig påvises klaffesykdommen endokardiose stadig hos enkeltindivider, inkludert av undertegnede hos norske hunder. En undersøkelse utført av den britiske kennelklubben (4) rapporterte endokardiose som en av årsakene til død hos saluki, dessverre var populasjonsstørrelsen veldig lav. Begge sykdommene kan føre til kliniske tegn som nedsatt utholdenhet og tegn på hjertesvikt med rask og besværet pust. Korrekt medisinerer kan i de fleste tilfeller bedre hundens livskvalitet og forlenge livsløpet, men begge sykdommene kan i verste fall ha et dødelig utfall.

Det er helt klart et behov for framtidige studier for å kunne si mer om prevalens av hjertesykdom hos rasen. Det er også viktig at oppdrettere og eiere av saluki er klar over at rasen kan være predisponert for hjertesykdom. I Sverige og i Finland er flere oppdrettere allerede involvert i dette arbeidet ved at avlshunder gjennomgår en hjerterundersøkelse i forkant av paring. Undersøkelsene utføres av veterinærer med kardiologi som spesialfelt. Det oppfordres til å spre kunnskap om dette også i det norske myndemiljøet. Norsk Forening for Veterinær Kardiologi (NFVK) ønsker å bidra med informasjon om hjertesykdom hos hund. Det er viktig å påpeke at vi i Norge ikke

har diplomater i kardiologi, og at vi ikke har utarbeidet offisielle screeningprogrammer. For øvrig er det en gruppe innen foreningen som engasjerer seg spesielt i dette arbeidet og kan tilby hjerterundersøkelser av avlshunder i regi av NFVK. Foreningen kan kontaktes på email: norskvetkardio@gmail.com

Referanser

1. Seckerdieck, M. et al. (2015). Simpson's method of discs in Salukis and Whippets: Echocardiographic reference intervals for end-diastolic and end-systolic left ventricular volumes. *Journal of Veterinary Cardiology* 17: 271–281.
2. Lehtinen, S.M. et al. (2014). Breed-specific reference ranges for echocardiography in Salukis. Abstract ECVIM congress 2014.
3. Sist, MD. (2010). ASA Newsletter Summer 2010
4. The Kennel Club Dog Health. Saluki – Pedigree Breed Health Survey.

Nefertari

Her er Nefertari, eller «Neffie» til daglig, som jeg kjøpte i fjor sommer av Bente Waldal og Linn Mari Sørgård som driver oppdrettet Qatiifah Salukis. Etter en lang diskusjon med familien fikk jeg endelig oppfylt mitt ønske om å få en saluki, som jeg hadde ønsket meg i 20 år sånn cirka. Og jeg overdriver ikke. Helt siden jeg første gang så en liten whippet da jeg var utvekslingselev i USA, har jeg vært en for-tapt beundrer av mynderasene. Når jeg endte opp med en saluki, var det fordi den ikke bare er så ufattelig rask og ekstrem å beundre på den måten, men også fordi den er så fabelaktig søt med disse lange pelsørene. Så får vi også en god mengde oppmerksomhet uansett hvor vi går: «Dere er så elegante der dere går dere to», sa en nabo til meg for ikke så lenge siden. Og akkurat i selskap med Neffie må jeg si meg enig i det! Hun er elegant med de svevende skrittene sine og nydelig på alle mulige vis. Kanskje bortsett fra den tyvaktig stjelingen av mat på alle benker, bord og fat, men hun har faktisk lært at det lønner seg å legge seg pent ned en stund for å vente på at det skal komme en godbit eller to haglende. Akkurat det synes jeg er så høflig og pent forstått at hun som regel får det hun ønsker seg.

Da jeg kom hjem med valpen, ble hun overfalt av de to små bostonterrierne jeg har i huset, og stakk som pil avgårde før jeg fikk summet meg. Rasene har to forskjellige tilnæringsmåter, men i løpet av to dager ble de gode venner og delte soveplass og lekte. Jeg tror dette vennskapet har gitt Neffie mye trygghet og kanskje sosialt initiativ, som er bostonterrierens styrke. Her hjemme bor det også fire barn som er vant til hund, og de har satt pris på å få en større og pelsete hund i huset. Neffie får veldig mye sosial omgang og har blitt kjempeglad i både mennesker og dyr. Hun har ikke så store muligheter til å bli reservert her hjemme, som vi leser er typisk for rasen. Jeg merket likevel at hun nok i starten

var mer reservert enn mange andre hunder i hundeparken. Dette karaktertrekket merker jeg lite av nå. Ser hun en hund når vi er ute, så er det første hun vil, å gå bort for å leke. Jeg vil si at hun er veldig glad og sosial.

Vi bor i sentralt i Trondheim, og det går mange mennesker forbi huset. Hun står ofte og passer på i vinduene og sier nokså høyt ifra når det går andre hunder forbi på gata utenfor. Jeg spør henne hvorfor hun ikke holder vakt på menneskene som går forbi, men det har hun ikke svart meg på ennå.

Jeg er veldig fornøyd med å ha en saluki i huset, og nå i sommer skal hun stilles ut for første gang. Jeg er spent på hvordan det går. Ellers har jeg veldig lyst til å trene lure coursing ettersom jeg elsker å se henne løpe, og fordi jeg ser hvor fornøyd hun blir av det. Det er så underlig at hun kan løpe uten egentlig å jage noe spesielt – man ser hele kroppen starte i en form for energi som kommer innenfra og må ut. Det er helt klart en naturlig driv som ligger i rasen, og hun springer selvfølgelig i ring rundt hundene i gata her, både en gordonsetter, to border collier og en St. Bernards-hund. Alle disse leker i hagene til hverandre innimellom og er gode venner.

Nefertari er navnet på en egyptisk dronning, og det var det faktisk den engelske mannen min som ønsket at hun skulle hete akkurat det. Jeg synes det er et fabelaktig passende navn, fordi på engelsk betyr det «The most beautiful». Og det er hun vel, er hun ikke?

Salukisk hilsen fra Maren

Terapihunden **Alvin**

Talata Alvin er utdannet terapihund og har tatt på seg jobben som studentkoser. I høst var Alvin og matmor Maud Kristine Heier med på et prøveprosjekt på NMBU (Universitetet i Ås) der hensikten var å hjelpe studentene med å takle eksamensstresset. Både ØB (Østlandets blad) og NKK skrev en artikkel om prosjektet, og Alvin elsket oppmerksomheten! Prosjektet ble vellykket, og vi tilbuds å være noen timer i uken på studentskipnaden på NMBU. Vi ansatte ved Antrozooologiseret kontaktet også Høgskolen i Oslo og Akershus og tilbød oss å være der noen timer i eksamensperioden.

Det å arbeide med studenter innebærer at vi er tilgjengelig for de som trenger å ha en liten stund sammen med oss, og der hensikten er å redusere stressnivået i eksamensperioden. Det foreligger bevis på at å kose med en hund senker blodtrykket og frigir endorfiner i kroppen, og man blir rett og slett gladere og mindre stresset. I tillegg gir det studentene noe annet å tenke på.

Dette er en jobb som kan høres ut som en utrolig luksus for en hund, bare å bli klappet på og få oppmerksomhet, men realiteten er at dette er en terapihunds jobb som krever mye. Ekvipasjen må være utdannet, og hunden må ha gått gjennom mentaltesten som er tilpasset for å kunne fungere som terapihund. Dette er veldig viktig for å se om hunden trives i denne type jobb og tåler belastningen den medfører.

Som alle salukieiere vet, så har hundene våre stor intimsone når det kommer til fremmede personer. Dette er rasebetinget, men også individuelt, som hos oss mennesker. Alvin er et individ som er veldig sosial også når det kommer til fremmede mennesker, og trives derfor godt i denne jobben, selv om han blir svært sliten etter en time. Jobben Alvin gjør, krever at han takler og trives med at mange ulike fremmede mennesker går inn i intimsonen hans og tar på hele kroppen hans gjennom et par timer. Derfor kreves det også at hundefører kan lese hunden sin og se når det

må tas pauser. Dyrevelferden må hele tiden bli tatt hensyn til selv om man står med flere flotte mennesker som ønsker å klappe mer på han.

NRK P1 Østlandssendingen kontaktet meg for å høre mer om Alvin og jobben vi gjør, og de spurte også litt om rasen saluki, det var stor stas å være med der. I slutten av mai var jeg en uke i Polen der jeg deltok i et erasmus+ prosjekt som organisasjoner i flere land (Østerrike, Polen, Tyskland og Norge) er med i. Hensikten med prosjektet var å få felles retningslinjer for utdanning av besøkshunder, for slik som det er i dag, kan hvem som helst kalle seg besøkshund eller terapihund. Antrozoologisenteret der jeg jobber, har vært med i dette prosjektet i snart ett år, og det har vært spennende å utveksle erfaringer utover landegrensene.

Maud Kristine Heier og Alvin

En saluki med A-tittel i stamtavla

«**Niunia**» eller **N UCH** (og nå AD) Atlantis av Min Tera fra kennel Min Teras A-kull bor i Tromsø. Til daglig «jobber» hun som maskot og antistresskonsulent for travle arbeidere og kunder hos Dekkmann AS, Continental Norge. En arbeidsoppgave hun tar meget alvorlig og utfyller til fulle. Arbeiderne krever at hun er på jobb hver dag, og kundene elsker henne. I tillegg er hun særdeles delaktig i ukentlige utstillingstreninger, seminarer og handlerkurs som demo-hund i K9-Consulting, som drives av matmor Lill-Hedvik Greker, med samarbeidspartner Patrick Oware og Xtravagant Showleads, Siv-Hilde Oware. Her viser hun velvillig frem forskjellige eksempler på «what to do» og «what not to do» til skuelystne nye og erfarne handleere.

Det var i en slik sammenheng vi for noen år siden kom i snakk med «de andre», det vil si brukshundgjengen. På vår ukentlige drop in utstillingstrening deler vi ofte baner med denne gjengen, der de ivrig trener sine tilsynelatende lydige hunder som de sender frem og tilbake, går for når de blir bedt om det, og som er noe helt annet enn de fleste arrogante og veldig lite lydige myndene våre. Vi hørte ofte «Se, der ... nå kommer venstresvinghundene», som de kalte våre kjære utstillingshunder. Vi har kjent dem i en årrekke, «de andre», som trener hundene sine til ting de mener er nyttig. Utstilling tilhører ikke den kategorien. Men med årene har disse brukshundene oftere og oftere dukket opp på «venstresving»-treningene våre, som er alt annet enn venstresvinger ..., og vi har etter hvert snakket mye om prøvene som disse hundene normalt konkurrerer i, nemlig RIK-prøver. Dette er mange ulike prøver som er utviklet ut fra de forskjel-

lige hunderasers opprinnelige bruksområde, etter hvert som deres naturlige bruksområde med tiden har blitt erstattet av ny teknologi. Herunder finner man blant annet utholdenhetstesten – AD (UHP). Utholdenhetstest + saluki = interessant!

Dermed ble nysgjerrigheten større enn skepsisen, og vi begynte å forhøre oss.

Utholdenhetsprøve (UHP) gir tittelen AD (Ausdauerprüfung).

Sitert fra NKKs sider:

«Formålet med denne prøven er å vise at hunden er i stand til å yte en bestemt fysisk anstrengelse. På grunn av hundens bygning kan de krevende anstrengelser kun bestå av en løpsøvelse, om hvilket vi vet at den stiller store krav til de indre organer, især hjerte (forf. anm.: interessant mht. saluki) og lunger samt bevegelsesfunksjonen. I tillegg kommer egenskaper som temperament og hardhet også til uttrykk. At anstrengelsen overvinnes uten at hunden blir utslitt, må anses for å være bevis på kroppslig sunnhet og tilstedeværelse av de ønskede egenskaper.

For å delta skal hunden ha fylt 16 måneder, og den må ikke være eldre enn 6 år (forf. anm.: vi klarte det akkurat). Hunder som er syke, ikke i god form, samt løpske, drektige eller diende tisper må ikke delta.

Så på bakgrunn av salukiens opprinnelige bruksområde og dens fysiske egnethet ble jeg nysgjerrig på om dette var noe for oss. Selvfølgelig med en del overtalelse fra mine gode brukshundvenner, «de andre».

Høsten 2015 ble jeg kontaktet av mine venner i Norsk Schæferhund klubb avd. Tromsø, som skulle ha prøve. Dessverre passet

tidspunktet dårlig da vi var opptatt med handlerkurs samme helgen. Så kom våren 2016. I en travel sesong på jobb med 14 timers vakter i ukevis var «Niunia» alt annet enn toptrent. Turene ble lagt til områder der hun kunne løpe løs, og strukturen på turene var dårlig. Så kom meldingen på Facebook: «Vi har prøve, meld deg på!» Det hadde jeg helt glemt og var det siste jeg tenkte på i disse dagene. Vi vurderte situasjonen i noen dager, vurderte til det nesten gikk i glemmeboka, da jeg fikk en telefon om at jeg måtte melde på ... Helt uforberedt var vi, og jeg tenkte: «Det får gå som det går.» Vi kunne jo ta det som en 2 mil lang søndagstur ...

Vi kjørte til Oldervika, noen mil utenfor Tromsø by. Det heter seg at prøven skal gå på ulikt underlag, og her var det grus, pukkestein og asfalt. Jeg så med gru på at været endret seg fra gråvær og overskyet, som kunne være helt ok, til gråvær, høljregn og vind – absolutt ikke et perfekt myndevær. Heller ikke perfekt for matmor!

Dommeren for dagen, Arvid Krogh, forvisset seg om at hundene var i god form, og at det var rette hunder med rett ID som stilte til start. Det var første gang han hadde hatt en saluki på startstrekken, og det syntes han var skikkelig moro og sporty. En saluki og brukshundene. Siden UHP-prøven kun kan avholdes når temperaturen ikke overstiger 22 varmegrader, var det ingen fare for at prøven skulle bli avlyst. Vi hadde knappe 6 grader.

Sykkeldistansen var på 20 km, og hundene skulle løpe med en gjennomsnittshastighet på 12–15 km/t. Først 8 km, etterfulgt av 15 minutters pause med helsesjekk, så nye 7 km, etterfulgt av 20 minutters pause og ny helsesjekk, for så å avlegge siste etappe og krysse målstrekken. Deretter vente i 20 minutter før siste helsesjekk og dom for bestått/ikke bestått.

Vi la oss i tet under den første etappen.

«Niunia» travet lett og ledig ved siden av meg, men ble straks dyvåt av regnet som pisket ned fra oven ..., eller rettere sagt som til tider kom vannrett inn fra havet da vinden raste som verst. Hun fortsatte likevel fremover, til tross for at turer i regnet bruker å bli rimelig kort om hun får bestemme selv. Underlaget var også veldig variert, og jeg var usikker på om potene hennes ville holde i all den grove pukkesteinen hun til tider løp på. Jeg prøvde så godt det var å planlegge veien for henne og styrte henne i det jeg anså som beste løpslinje. Da vi kom inn til første check point, var vi kalde og våte begge to. «Niunia» så mer ut som en reke enn en «gave fra Allah». Heldigvis sto min gode venn og mentor Siv-Hilde Oware klar med godt oppvarmet bil, slik at vi fikk varmet oss litt før det bar videre på ny etappe etter 15 minutter. På den neste runden kom vi oss ikke ut i tet. Vi ble løpende mellom schæfere, doberman, flatcoat og jämthund, og dette syntes ikke «Niunia» var noe stas. Denne distansen gikk noe tregere, og det måtte jobbes mye med motivasjon de første 5 kilometerne, før det løsnet igjen. Det regnet fortsatt, og vi var kalde i kroppen da vi kom oss inn til check point nr. 2. Hundene ble gått ned og lagt inn i biler for å holde varmen. Humøret blant deltagerne →

var på topp tross ruskeværet. 20 minutter gikk ganske fort, og raskt var vi klar til den siste etappen. Denne gangen i oppholdsvær, og jeg sørget for at vi kom oss ut i tet. Det gjorde susen. «Niunia» satte fart og løp lett og ledig som om hun var på en ellers så vanlig søndagstur. Hun riktig koste seg ved siden av sykkel og viste alt annet enn tretthetstegn. Tempoet var veldig behagelig både for hund og fører, og vi økte avstanden til de bak. Rolig og fint, men

effektivt la vi avstanden bak oss. Vi lå godt fremfor de andre da jeg i den siste lille kneika trøblet med girene på sykkel og måtte opp å stå for å trække meg over ..., men det skjedde ingenting, absolutt ingenting! Beina bar meg overhodet ikke. Pinnestiv etter kulde og et jevnt behagelig tempo i sittende stilling gjorde at beina rett og slett ikke ville trække rundt. Plutselig fløy en «flat» forbi oss med en kvikk fører som var helt uanfektet av vær og vind, mens jeg halveis gående og halveis slepende kavet meg over den bittelille bakketoppen. Litt av ett syn for alle og enhver som kom bak oss. Men kom vi oss over, om enn noe uelegant, og satte fart mot mål. Vi passerte «flat-en» igjen, ikke for å komme først (det er ikke poenget), men for «Niunia» sin del, som likte å gå i tet. Vi var i siget igjen og suset inn over sluttlinjen med en saluki som lett kunne sprunget milevis

til. Hun hoppet rundt og var meget fornøyd med seg selv, mens matmor bare måtte innse at det var på tide med en tur på gymmet for å trene litt styrke og kondisjon. Hundene ble gått ned mens vi ventet at 20 minutter skulle gå, slik at vi fikk tatt den siste helsesjekken. Ble det bestått eller ikke bestått, var spørsmålet som lå i luften. Jeg var rimelig sikker på at vi var godt innenfor tidsmarginen, men jeg var veldig usikker på om potene var intakt

etter den røffe behandlingen på skarpe steiner. Men til alt hell var det ikke antydning til slitasje på noen poter, og hun var i formidabel form da vi ble gratulert med bestått utholdenhetstest av dommeren. «Niunia» hadde dermed oppnådd AD-tittel. En brukshundtittel som egentlig er litt sprø, men samtidig veldig aktuell for våre vakre, langbente hunder som skal kunne løpe «i evigheter» i et jevnt tempo. 2 mil er overhodet ikke noe problem, ikke engang for en «venstresving»-hund!

Vi satte oss i bilen hjem,

fornøyde, kalde og med mersmak for en litt annerledes mynndedag i regi av brukshundgjen-

Jeg kan i ettertid anbefale alle som har lyst til å ta en UHP-prøve, å kontakte nærmeste brukshundklubb. De arrangerer titt og ofte prøver rundt om i landet, og utholdenhetstesten kan man ta helt uavhengig av andre prøver. Det er en fantastisk måte å teste fysikken til våre langbente venner på og en veldig trivelig prøve å ta, på tross av vær og vind som i vårt tilfelle. På linje med lure coursing er UHP-prøven også noe jeg mener er veldig relevant for myndene. Så jeg anbefaler en litt utradisjonell prøve for oss myndefolk: Hiv dere med, hør med «de andre» i deres krets og meld dere på RIK-prøve, utholdenhetstest.

Lill-Hedvik og Niunia

Salukispesialen 2016

Tekst og bilder: Andrea Victoria Haugland

4. juni i år kunne vi med glede ønske velkommen til Salukispesialen 2016, som for 5. gang ble holdt ved Lier Videregående Skole i Drammen. Til stor glede for oss arrangører møtte det opp 52 salukier for å være med på «festen» og for å bli bedømt av årets dommer. Tusen takk til alle som meldte på sin saluki til vår rasespesial, og en ekstra stor takk til alle som møtte opp og var med på å gjøre dagen fantastisk! Det er virkelig inspirerende for oss i utvalget at dere viser et slikt engasjement ovenfor vår egen spesial.

Som dommer i år inviterte vi Lotta Brun, Kennel Caravan, Spania. Lotta Brun er, som kjent for mange, en mangeårig oppdretter av saluki. Vi syntes det var på tide med en dommer som har sine røtter med saluki her til lands.

Tradisjonen tro hadde vi også i år en flott felleslunsj – mye takket være alle de smakfulle bidragene som dere påmeldte hadde gjort i stand. Vi håper dere nøt lunsjen og spiste dere gode og mette!

Salukiutvalget vil også benytte anledningen til å gratulere årets vinnere på spesialen: BIS: Mwinda Zacharia El Cazzino (eier: Karin Nordahl) og BIM: NORD UCH KBHV-15 Badavie Who's That Girl (eier: Heidi Elisabeth Hoff). Vi gratulerer!

Vi håper at alle hadde en like fin dag som oss, og vi ønsker velkommen tilbake til neste års Salukispesial. Den går av stabelen 24. juni 2017 på Hvam videregående skole, og dommer blir da Sharon Kinney fra USA.

Resultater

BIS: Mwinda Zacharia El Cazzino og BIM: Badavie Who's That Girl ▲

BIS valp: Mala's Amal Amir Arijan Ibn Jato ▲

BIS junior: Hala Angel's Amani Night **og BIM junior:** Qatiifah Amal Amar ▲

BIS unghund: Dabka's Qaiser og BIM unghund: Zandirah 's Starry Night ▲

BIS brukshund: Andromeda Av Min Tera ▲

BIS veteran: Aziz Dayeman og BIM veteran: Hisilome's Igraine ▲

Beste oppdretterklasse: Kennel Hisilome's ▲

Beste bevegelser: *Badavie Who's That Girl* ▲

Beste hode og uttrykk: *Salgrey's Dream Khan* ▲

Beste par: *Yazyasirah's Ayishah og Talata Alvin* ▲

BIS monorchid: *Badavie Yericio* ▲